

Februari 2026

Overstap PO/VO

Betreft: Checklist OT (MDO) voor hoogbegaafde leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften

De checklist kan gebruikt worden door de basisschool om te beoordelen of de leerling met een OT/MDO kan worden overgedragen naar het voortgezet onderwijs. Als je twee of meer vragen met een 'ja' beantwoordt, zou je dit kunnen overwegen. Let daarbij specifiek op de aanvullende vragen in het OT/MDO-formulier gericht op (hoog)begaafde leerlingen. Bij meer dan twee keer 'ja' kan er ter voorbereiding van het OT gebruik worden gemaakt van de gespreksleidraad die is toegevoegd.

De checklist en de gespreksleidraad worden geadviseerd om altijd te gebruiken voor alle leerlingen die een bekend IQ van 130+ hebben, leerlingen die aan fulltime hoogbegaafdenonderwijs deelnemen en leerlingen die aan een plusklas en/of DWS deelnemen. Verder inzetten wanneer het van belang is om de onderwijsbehoeften te bespreken, of bij twijfel over een OT/MDO bij HB gerelateerde signalen.

1. Checklist

	Ja	Nee
Is er sprake van een extra ondersteuningsbehoefte gerelateerd aan HB en is de verwachting dat deze extra ondersteuning in het VO noodzakelijk blijft? En verwacht je dat alleen basisondersteuning niet toereikend zal zijn? Zo ja, vul dan onderstaande vragen in.	☐	☐
1. Is er sprake van een hoog IQ (> 130) of zijn er andere kenmerken die wijzen op hoogbegaafdheid?	☐	☐
2. Is er sprake geweest van een aan HB-gerelateerde schoolwissel/wordt er voltijds HB-onderwijs gevolgd?	☐	☐
3. Is er sprake (geweest) van HB-gerelateerd verzuim/thuiszitten?	☐	☐
4. Is er sprake (geweest) van een combinatie van HB en onderpresteren?	☐	☐
5. Is er sprake van een asynchrone ontwikkeling ¹ ?	☐	☐
6. Is er extra ondersteuning geboden op didactisch gebied? <i>Denk aan versnellen (binnen de klas of door één of meerdere jaren over te slaan, compacten, verrijken, verbreden (plusklas, DWS, levelwerk, etc).</i>	☐	☐

¹ Dus is de leerling op bepaalde gebieden vóór (meestal cognitief: denkt en werkt op een hoger niveau dan bij de leeftijd de verwachting is, is al heel vroeg klaar met de stof van de basisschool of heeft geen sociale aansluiting [meestal wel met oudere kinderen/volwassenen]) en op andere gebieden achter (beheerst basale taal- of rekenvaardigheden nog niet, kan emoties niet adequaat reguleren of kan de concentratie voor langere tijd zoals op VO gewenst nog niet opbrengen)? En vormt deze asynchrone ontwikkeling mogelijk een belemmering voor het volgen van onderwijs op VO-niveau?

7. Is er extra ondersteuning geboden op gebied van schoolse vaardigheden? <i>Denk aan planning, overzicht houden, zelfstandigheid, werkhouding, leerstrategieën, etc.</i>	☐	☐
8. Is er extra ondersteuning geboden op sociaal gebied? <i>Denk aan sociale aansluiting, samenwerken, etc.</i>	☐	☐
9. Is er extra ondersteuning geboden op emotioneel gebied? <i>Denk aan (faal)angst, internaliserende of externaliserende problematiek, etc.</i>	☐	☐
10. Is er externe expertise op het gebied van HB ingeschakeld?	☐	☐
11. Is er een OT geweest en/of is de HB-specialist betrokken (geweest)?	☐	☐

Aanvullende vragen ter voorbereiding en ondersteuning van het OT/MDO met VO-school (HB)

Centrale vraag: “Wat is nodig voor een goede overstap naar het VO en/of wat zijn de ondersteuningsbehoeften?” Voor inhoudelijke informatie: zie Topdossier.

1. Is het IQ bekend?
2. Is er sprake van andere kenmerken die wijzen op hoogbegaafdheid, bijvoorbeeld een asynchrone ontwikkeling?
3. Is er sprake geweest van een aan HB-gerelateerde schoolwissel?
4. Is er sprake (geweest) van een aan HB-gerelateerd verzuim of thuiszitten?
5. Is er sprake (geweest) van onderpresteren? Is er bijvoorbeeld een discrepantie tussen Cito-scores en resultaten behaald op methodetoetsen?
6. Is er extra ondersteuning geboden op didactisch gebied? Denk aan compacten, versnellen, verrijken (bijvoorbeeld DWS, plusklas)
7. Heeft de leerling een of meerdere klassen overgeslagen? Zo ja, in welke leerjaren?
8. Is er extra ondersteuning geboden op sociaal gebied?
9. Is er extra ondersteuning geboden op emotioneel/psychisch gebied?
10. Is er extra ondersteuning geboden op het gebied van schoolse vaardigheden?
11. Welke (vermoedelijke) extra ondersteuningsbehoeften zijn er op het gebied van aanpassingen in de lesstof op het VO (compacte uitleg, versnellen, verrijken, enz.)?
12. Facultatief (alleen met toestemming van de ouders te beantwoorden): Is er hulp/ondersteuning in de thuissituatie gerelateerd aan hoogbegaafdheid en het schools functioneren van de leerling?